

**UCHWAŁA NR XXXVI.223.2022
RADY MIASTA WOJCIESZÓW**

z dnia 28 grudnia 2022 r.

**w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Wojcieszów na lata
2023-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 447 z późn. zm.), uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Wojcieszów na lata 2023- 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Miasta Wojcieszów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Wacław Łuka

Gminny Program wspierania rodziny na lata 2023-2025

Wstęp

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko prawidłowo funkcjonująca rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoją funkcję.

Zadaniem gminy jest m.in. organizacja systemu wspierania rodziny naturalnej, w tym organizacji działalności asystenta rodziny, rodzin wspierających, placówek wsparcia dziennego, jak również innych form pomocy i pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających. Gmina ma również obowiązek monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy.

Pozostawienie rodzin bez profesjonalnego wsparcia i interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży a

także kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

1. Podstawa prawna

Zadania gminy w zakresie kreowania polityki lokalnej na rzecz ochrony rodzin i wspierania pieczy zastępczej nad dziećmi wynikają z:

- a) Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.),
- b) Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.)
- c) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249)
- d) Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.),
- e) Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1329 z późn. zm.)

2. Uzasadnienie konieczności przygotowania programu

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by zarówno działania jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja).

Działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty tj. wszystkich jej członków. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wsparcia Rodziny jest: utworzenie specjalnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez prace z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone w pieczy zastępczej.

Realizacja programu ma zapewnić pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne z ustawą o pomocy społecznej (z dnia 12 marca 2004 r.), ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (z dnia 9 czerwca 2011r.), Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wojcieszów na lata 2021-2025 oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027.

3. Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojcieszowie.

Punktem wyjścia do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny jest analiza sytuacji społecznej Wojcieszowa, która zawarta jest w ocenie zasobów pomocy społecznej za rok 2021.

4. Odbiorcy programu

Odbiorcami Gminnego programu wspierania rodziny realizowanego w latach 2023-2025 będą przede wszystkim rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej. Takich beneficjentów wskazuje bezpośrednio ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która dodatkowo określa przykładowy katalog działań jakie mogą zostać uruchomione w pracy z ww. rodzinami. Uzupełniający charakter będą miały działania powszechnie skierowane do rodzin lub ich członków, beneficjentów miejskich programów profilaktycznych, uczestników ogólnodostępnych przedsięwzięć wpisujących się w promowanie wartości i siły płynącej z rodziny oraz zdrowego stylu życia.

Adresatami działań pomocowych, w tym przede wszystkim koordynacji wsparcia realizowanej przez asystenta rodziny, mogą być również rodziny i kobiety w ciąży spełniające kryteria zawarte w ustawie „Za życiem”

W pewnym zakresie (pośrednim) odbiorcą programu będzie również kadra pracowników zaangażowanych w bezpośrednią pomoc rodzinom doświadczającym trudności w wychowywaniu i opiece nad dziećmi.

5. Cel główny programu

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych poprzez realizację zintegrowanego systemu pomocy.

6. Cele szczegółowe programu i kierunki działań

<i>Cele szczegółowe i kierunki działań</i>	<i>Realizatorzy/Partnerzy</i>	<i>Termin</i>	<i>Wskaźnik</i>
1. Podjęcie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym.			
1.1 Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach zagrożonych kryzysem we wszystkich obszarach funkcjonowania (dom rodzinny, grupa rówieśnicza)	MOPS, Placówki oświatowe	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba monitorowanych dzieci
1.2 Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nakierowane na wspólne z rodziną rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie, opracowanie planu pomocy dla rodziny i jej członków.	MOPS, Zespół Interdyscyplinarny	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba rodzin i osób objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego, liczba instytucji i organizacji wchodzących w skład grupy roboczej.
1.3 Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	MOPS, MKRPA	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba osób skierowanych do MKRPA, liczba osób, które podjęły terapie
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz dla rodzin dysfunkcyjnych.			
2.1 Zabezpieczenie rodzinom pomocy socjalnej (świadczenia pieniężne i niepieniężne), oraz zatrudnienia wspomagającego (prace społecznie użyteczne), pomoc w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy.	MOPS,PUP, Organizacje pozarządowe,	2023-2025 zadanie ciągłe	Rodzaje i formy pomocy, liczba osób w nich uczestnicząca
2.2 Zapewnienie osobom i rodzinom pomocy specjalistycznej	MOPS, MKRPA, Placówki zdrowia, Placówki Oświatowe	2023-2025 zadanie ciągłe	Rodzaje form pomocy, liczba osób w nich uczestnicząca

w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność itp.).			
2.3 Stworzenie możliwości szybszego dostępu do lokali socjalnych lub komunalnych niezbędnych dla rodzin zagrożonych eksmisją.	Urząd Miasta , MOPS	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba osób, które otrzymały mieszkania
2.4 Zapewnienie pomocy rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny.	MOPS	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2.5 Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej po zakończeniu współpracy z asystentem rodzin.	MOPS	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba rodzin objętych monitoringiem
2.6 Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin poprzez pracę zespołów interdyscyplinarnych.	MOPS, Zespół interdyscyplinarny, MKRPA, Placówki zdrowia, Placówki Oświatowe, Policja, Organizacje pozarządowe	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba posiedzeń zespołów, liczba rodzin objętych pracami zespołów
3. Wspieranie rodzin w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.			
3.1 Realizacja programów mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.	MOPS Placówki Oświatowe, Organizacje pozarządowe,	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba realizowanych programów, liczba osób i rodzin w nich uczestniczących.
3.2 Organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych i pomocy wolontariackiej dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	MOPS, Placówki Oświatowe	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba grup wsparcia, samopomocowych oraz liczba ich uczestników
3.3 Prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin wychowujących dzieci,	MOPS Placówki Służby Zdrowia	2023-2025 zadanie ciągłe	Liczba rodzin objętych usługami

szczególnie niepełnosprawne.	dzieci			
4. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.				
4.1 Prowadzenie programów profilaktyczno – edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.	MOPS, Placówki Oświatowe,	2023-2025 zadanie ciągle	Liczba programów, uczestniczących w nich osób oraz placówek	
4.2 Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich darmowych posiłków ramach Gminnego wieloletniego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu”.	MOPS Placówki Oświatowe	2023-2025 zadanie ciągle	Liczba dzieci i młodzieży otrzymujących posiłek	
4.3 Wsparcie materialne dzieci i młodzieży w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych w celu zapewnienia realizacji potrzeb edukacyjnych uczniów z ubogich rodzin .	MOPS	Zgodnie z ustawą o systemie oświaty	Liczba uczniów otrzymujących stypendia i zasiłki szkolne, kwota wypłaconych świadczeń	
4.4 Organizowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego poprzez m.in. rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą, świetlic i klubów dla młodzieży.	MOPS. Placówki Oświatowe, Instytucje kultury	2023-2025 zadanie ciągle	Liczba dzieci i młodzieży objętych formami wsparcia dziennej opieki	
4.5 Organizowanie w okresie wakacji i ferii stacjonarnych i wyjazdowych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonych z działaniami profilaktycznymi.	MOPS, Organizatorzy wypoczynku, MKRPA, Kuratorium Oświaty	W okresie wakacji i ferii szkolnych	Liczba organizowanych form wypoczynku, liczba uczestniczących dzieci i młodzieży	
5. Wzmocnienie potencjału kadr pracujących z rodzinami wymagającymi szczególnego wsparcia.				
5.1 Szkolenia asystentów rodzin podnoszące kwalifikacje zawodowe.	MOPS	Zgodnie z harmonogramem szkoleń	Liczba organizowanych szkoleń, liczba	

			osób w nich uczestniczących
5.2 Szkolenia pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej, pedagogów i psychologów szkolnych podnoszące kwalifikacje zawodowe.	MOPS, Placówki Oświatowe	Zgodnie z harmonogramem szkoleń	Liczba organizowanych szkoleń, liczba osób w nich uczestniczących

7. Realizatorzy i partnerzy Programu

Założenia Programu Wspierania Rodziny w ramach swoich kompetencji powinny realizować samorządowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, inne podmioty oraz osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dziećmi i rodziną. Przy realizacji Programu współpracować powinny:

1) Podmioty publiczne

- Urząd Miasta Wojcieszów,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojcieszowie,
- Sąd Rejonowy w Złotoryi,
- Placówki Oświatowe (Szkoła Podstawowa, Miejskie Przedszkole Publiczne),
- Centrum- Biblioteczno- Kulturalne Wojcieszów
- Komenda Powiatowa Policji w Złotoryi,
- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Złotoryi,
- Zakłady opieki zdrowotnej.

2) Podmioty niepubliczne:

- Organizacje pozarządowe działające w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji,
- Kościoły i związki wyznaniowe.

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować, jako priorytet, także wówczas, gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

8. Źródła finansowania Programu

Finansowanie Programu odbywać się będzie ze środków:

- Budżetu Miasta Wojcieszów,
- Dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- Programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- Funduszy Unii Europejskiej,
- Innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

9. Monitorowanie i ewaluacja Programu

Działania mające na celu realizację założeń programu są koordynowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojcieszowie. Nadzór nad realizacją programu i podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych w programie celów, pozwoli na opracowanie działań profilaktycznych na lata następne, a także będzie podstawą do oceny ich skuteczności. Cele, działania i zadania w zakresie wspierania rodziny będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Wojcieszowa.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3–letniego gminnego programu wspierania rodziny. Natomiast art. 179 ust. 2 wskazuje, że programy uchwalane są przez Radę Gminy, z uwzględnieniem potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.